

KIS HÍR

... NEM TUDTAK ELÉG GYORSAN FÉLRE UGRANI.
(Lásd az 52. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LVIII. köt. 4. szám. Ára negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1900. január 28-án.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

ROSZCSONT FERKE
 UJABB CSÖNDES CSINYEI ÉS SZELID
 TRÉFÁL.

Irta *Ida néni.*

(Vége.)

LÁBA akadékoskodott Biri néni, nem sikerült a Ferke örömét megrontania. Teréz néni megmaradt a mellett, hogy csak menjen a gyerek előre a nagy szekérrel a szőlő-hegyre, ha már oly nagyon áhítozik az ilyen kényelmetlen kocsizásra.

Elindult hát Ferke a nagy szekérrel, még pedig nem is egyedül, hanem jó kompániában. A Teréz néni fia, Pista — körülbelől épp olyan idős fiu, mint Ferke — megirigyelte a nagy boldogságot és kikunyorálta a mamájától, hogy ő is Ferkével mehessen. Én bizony nem engedtem volna; de Teréz néni megtette. Pista is nagy-büszkén ott trónolt tehát Ferke mellett a megrakott szekér tetején; onnan nézték le a világot. Nem cseréltek volna egy kis-királyal sem; nem jár az olyan rakott szekéren, amilyen az övék! Föl sem vették, hogy minden zökkenésnél majd leharapták a nyelvöket.

Mihelyt a szőlő-hegyre értek, Ferke rögtön meg akarta kezdeni a szüretelést, neki esett volna a tőkéknek. De a vinczellér nem engedte.

— Csak lassan, urficskám! Várjon holnapig! Nem kezdjük a szedést, amíg annak rendje és módja szerint át nem adják az uraságnak a szőlő-hegyet.

— Hát ki adja át? kérdé Ferke.

— Az, aki eddig őrizte, a szőlő-pásztor, felelt a vinczellér. Az utolsó kapálás óta senkinek sem volt szabad a pászták közt járni. Mindjárt meglátszott volna a lába nyoma a puha földön. Ha pedig nyomot

találnak, a pásztort vonják kérdőre, ő felelős érte.

Ferkének nem tetszett a dolognak ez a rendje.

— Én szőlőt akarok enni! kiáltá. Azért jöttem ide.

— Majd eszik eleget, biztatá a vinczellér.

Egyelőre azonban csak egy pár fürtöcskével adhatott nekik, amit a grádics szélén csipett le. Kóstolónak sem volt elég. Ferke nem törődött volna a tilalommal, de a sunyi vinczellér egyre strázsálta őket, mert attól tartott, hogy keresztül-kasul gázolnak a pásztákon.

Igy hát egyelőre nem akadt más mulatás, mint hogy a szilvást járták be. Megmázták a fákat, kutattak a bokrokban elhagyott madár-fészkek után, kerestek diót a lehullt barna lomb alatt... mulattak, ahogy tudtak.

A cselédek ezalatt a borházban takarítottak és csak-hamar rendbe hozták a szobákat. Őszkor hamar esteledik és mihelyt a nap lenyugodott, bizony hűvös a levegő. A szakácsné tehát befutott és a meleg szoba nagyon jól esett. Most már csak jó vacsora köllött, hogy teljes legyen a boldogság. Ámbár hatalmas oszonnát kapott — legalább három gyereknek valót — Ferke olyan éhes volt, mint a farkas. A jó friss levegőn megjön ám az ember étvágya!

A konyhába ment, hogy megtudja, mi lesz vacsorára? Azt hitte, egész lakoma készül... hát biz' ott hideg volt a tüzhely. A szakácsné rakosgatott, törülgetett, a helyett hogy süttött-főzött volna.

— Jaj, urficskám, mondá, ma nem lesz meleg vacsora. Van itten hideg sült, gyümölcs, sütemény. Beérik vele. Mindjárt beviszem. Nem érek rá, hogy rendesen tálal-

jak, megvacsoráznak az urfiak így is. Aztán, ha tetszik, lefeküdhetnek. Az ágyuk már meg van vetve.

A fiuk megették a vacsorát. Hatalmas porciókat kaptak, de biz' Ferkének meg se kottyant. Hja, a jó friss levegő!

— Az a hideg étel olyan, mint a semmi, elégedetlenkedett Ferke. Az ember csak még éhesebb utána. Az én gyomrom valami meleget kíván.

Pista ráhagyta, hogy igaz, úgy van. Ha Ferke mondja!

— Jó volna teát főzni, tervezgette Ferke. Tán csak van itt tea, meg gyors-forraló? Mindjárt megcsinálnám, értek én hozzá.

A szakácsné hallani sem akart tea-főzésről. Ő csak aludni küldte a fiukat és kitesz-kolta őket a konyhából.

— No persze! dohogott Ferke. Majd én hat órákor fekszem le! Nem jöttem én ide tyúknak! Megvárjuk a néniket. Nem sokára itt lesznek.

A két fiu letelepedett a kályha mellé s nézte a ropogó tüzet.

— Nézd csak, Ferke, milyen parázs! Akár disznót lehetne sütni mellette, mondá Pista.

Erre Ferkének nagyszerű ötlete támadt.

— Várj csak, Pistukám! kiáltá. Lesz meleg vacsoránk, de még milyen pompás! Meglátod, mit tudok én!

Kiszaladt és Pista csak leste, mit hoz. Talán nyulat fog a szőlőben, mert hallotta, hogy azok néha ellátogatnak ide. Kis-vártatva vissza tért Ferke nagy kosárral. Nem hus volt benne, hanem tele volt a legszebb friss tojással. Ha a szakácsné tudta, látta volna! Az egész uton ölben tartotta a kosarat, hogy a tojás össze ne törjön... és most Ferke kicsente a sarokból, ahová

Mari oly gondosan helyezte el a féltett kincset.

— Szeretted a tojást, Pista? kérdé Ferke. Ehetünk eleget.

— Szeretem hát! felelt Pista. De itt nem csinálhatsz rántottát. Nincs lábasunk.

— Semmi szükségem lábasra, megsütjük itt a kályhában. Jobb az, mint a rántotta, mondá Ferke. Nagyszerű lesz, ha mondom. Az ilyen hamuba sült tojásnak pompás az ize. Egészen olyan, mint a pulyka-pecsenye.

Erre a biztatásra Pistának is megjött az étvágya és nagy buzgósággal láttak rögtön hozzá a tojás-sütéshez. A kályha éppen alkalmas volt rá; öblös pléh-kályha volt, széles tévővel, úgy, hogy nagyon kényelmesen lehetett belé rakni a tojásokat.

— Nekem nyolcz, mondá Ferke, amint a tüzre rakta a tojasokat: neked Pistuka hat...

— Ha neked nyolcz kell, én is annyit akarok!

— Jól van, legyen nyolcz neked is. És lepjük meg a néniéket is meleg vacsorával. Jól esik majd nekik, ha megjönnek, mert bizony hüvös van. Fognak neki örülni, tudom!

És rakta a kályhába a tojást: a néninek, a bácsinak, a Pista hugocskájának, de még, képzeljétek!... Biri néninek is. A kályha majdnem megtelt, a kosárban pedig alig maradt egy-kettő.

— Elég lesz már, Ferke, mondá Pista.

Elég is volt. Az egész házban rettenetes büz terjedt el. Mint ha csontot, szarut égettek volna, mert a legalul levő tojások nemcsak sülték, hanem égtek is. A kályhából gyanus sustorgás, pattogás hallatszott, aztán bum, bum, bum!... a tojások pukkanása eleinte csak egyesével, de aztán

mint a puska-ropogás, mikor a katonák sortüzet adnak. Egyszerre csak kicsapja a nagy gőz a kályha tévőjét s a szét robbanó tojások mint a bombák röpülnek ki és fröcssennek szét az egész szobában, legelőször is leütve a szakácskodó urfiakat, akik nem tudtak elég gyorsan félre ugrani. (Lásd a képet a czimlapon.)

Épp akkor nyitottak be néniék, még pedig nagy-sietve. Mert már messziről megcsapta az a förtelmes bűz az orrukat. Rosszat sejtettek. A cselédek is lelkendezve rohantak be s mindnyájan a fiukra gondoltak és a nevéket kiáltották.

Az első pillanatban el sem tudták képzelni mi történt, mert a nagy gőztől, füsttől alig lehetett látni a szobában, a bűztől pedig majd leszédült az ember. A két gyerek rettenetesen ordított. Hogy ne? — mikor

a szét pukkanó tojások mind a kettőnek ugyancsak leforrázták, vagy inkább összevissza sütötték a képét, nyakát, kezeit. Jó szerencse, hogy a szemöket megvédehették, mert különben megvakultak volna. De így is siralmas állapotba jutottak. Nem tudták, mit csináljanak a nagy fájdalmukban.

Volt aztán lótás-futás! A kocsis ló-halálában hajtott a városba orvosért, addig pedig Biri néni vette ápolásába a két lur-

kót, mert a szegény érzékeny Teréz néni a nagy ijedségtől nem tudta, mit tegyen.

— Nem megmondtam? hajtogatta Biri néni. Tudtam én, hogy baj lesz.

De azért hűségesen rakta a vizes borogatást és kigondolt mindenféle szert, hogy a fájdalmukat csillapítsa. Bőségesen érte a tojás-veszedelem a ruhájokat is, de ezeknek legalább nem fájt. A kabátjok ujját föl kellett hasítani, mikor levetköztették a

fiukat, mert nem húzhatták le a fájós kézről. Ez is a Biri néni dolga volt.

Belé telt vagy két óra, mire az orvos oda ért a szöllő-hegyre. Hoztak a patikából szereket, amelyek kissé csillapították a fájdalmat, de azért szegény fiúk nem tudtak aludni a kintől. A doktor azzal vigasztalta Teréz nénit, hogy a fiúk baja fájdalmas ugyan, de nem veszélyes, a néni ne nagyon törődjön vele,

ha jajgatnak is a garabonczások. A jó néni mégis csak sajnálta őket és oda lett a jó kedve.

— Jaj, minek is jött ide ez az ördög! sopánkodott Mari a szakácsné és vele a többi cseléd, mikor a csata-tért föl kellett surolniok és a bemocskolt ruhákat, butorokat tisztára mosniok. És az a sok tojás! Soha ilyen Roszcsontot! Még azt a kedves Pista ifurat is elcsábította, szegény-

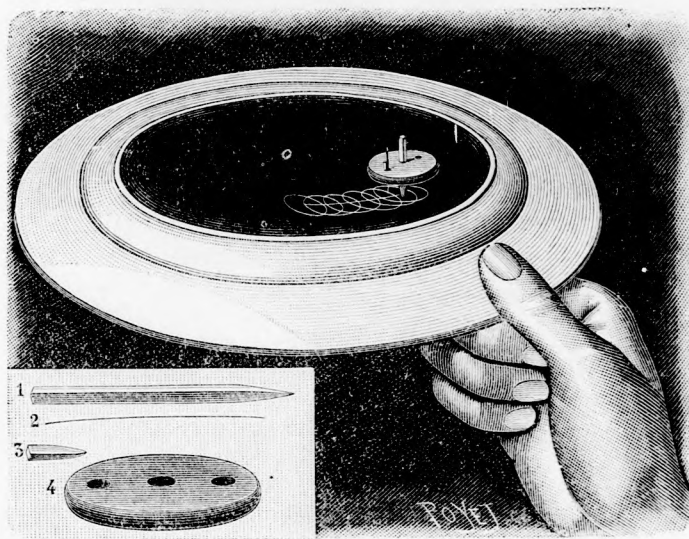
... HORDTA NEKI A CZUKORKÁKAT.
(Lásd az 53. lapon.)

két! Megemlegeti azt a jó vacsorát! Örülhet már a szüretnek!

Szó sem lehetett róla, hogy a fiuk szőlőt szedni mehessenek. Elmúlt tőle a kedvök, mert mind-kettejüknek be volt kötve mind a két keze. Ugy kellett őket etetni, mint a kis babát, annyira tehetetlenek voltak. Ferkeéért aztán eljött a mamája és haza-

vitte. Akinek baja van, annak legjobb otthon.

Juj de mérges volt Ferke, hogy ott kellett hagynia a szép szüretet, mikor még bele sem kezdett! És mind-össze is egy pár hitvány tojás miatt! Sirt dühében, de azt is abba kellett hagynia, mert ki törölje meg a könny-ázott arczát, mikor ő maga

BÜVÉSZET. A rajzoló pörgettyü. (Lásd az 54. lapon.)

béna mind a két kezére? Hát csak mérgelődött és kiabált. Egyebet nem tehetett.

Milyen borzasztó volt a házbelieknek az életük, amíg Ferke beteg volt, azt elképzelhetitek. Azt kívánta, hogy az egész ház körülötte forgolódjon, Kata egész nap az ő számára süssön, főzzön, a mama egyre tömje szájába a legjobb falatokat, a papa

pedig büntesse vigan játszogató öcsikéit Hugocskájával, Erzsikével, inkább megfért, mert a jó kis leány egyre hordta neki a finom czukorkákat és mindenképen iparkodott a kedvében járni. (Lásd a képet az 52. lapon.)

Az az egy vigasztalta Ferkét, hogy nem kell az iskolában sem írnia, sem rajzolnia, még most sem, mikor már meggyógyult a

keze. Ő legalább felmenti magát, mert az ilyen munka megárhathatna a seb helyén serkedt gyöngye uj bőrnek, ami igaz is. A lapdázás, az más! Az csak hasznára válhatik, mert edzi, keményíti a bőrt. Hát még a birkózás, dulakodás! Az gyógyítja meg végképen.

Ha majd tollat foghat, talán maga is ír Forgó bácsinak. Addig is tiszteletét küldi és azt is izeni, hogy Pistának sincs már semmi baja. Tessék csak elképzelni: az az oktondi még örül, hogy már rajzolhat és írhat! Nem is való egyébre a keze annak a mulya fiúnak!

— Vége. —

LE A HEGYRŐL!

(Képpel a 61. lapon.)

*Fehér ország, fehér világ
Fehér róna, völgy s tető —
Jertek, lefelé viharzunk!
Fiúk, lányok, mind elő!*

*Mint a szélvész, mint a villám
Nyúlalunk a völgybe le.
Aki mit ér: deszkát, löcsöt,
Jól kapaszkodjék bele!*

*Ha a hegy tövébe érünk,
Zökken a szán jókorát.
Aztán gyorsan megfordítjuk
S fölfelé toljuk farát.*

*Egyik tolja, másik húzza,
Míg ormot érünk megint,
Ahonnan a szem héjazva
Körül és alá tekint.*

*Fehér ország, fehér világ,
Fehér róna, völgy s tető —
Jertek, lefelé viharzunk!
Fiúk, lányok, mind elő!*

B Ü V É S Z E T.

(Képpel az 53. lapon.)

A rajzoló pörgettyü.

MEGPÖRGETSZ egy kis pörgettyüt és kérded: hányszor pördült? Mindenki azt fogja felelni, hogy azt lehetetlen megszámlálni, mert hiszen még csak szemmel sem lehet kísérni a pörgettyü sebes forgását.

Meg lehet pedig azt számlálni! Épp csak egy kicsit tökéletesíteni kell a pörgettyüt. Ha ilyen pörgettyűd van, pontosan megmondod, hányat pördült.

Ennek a pörgettyűnek kicsinek, de lehetőleg nehéznek köll lennie; legjobb tehát, ha ólom karikát használsz, mely azonban ne legyen nagyobb egy jókora kabát-gombnál. Ennek a karikának a kellős közepén lyukat fursz és hegyesre faragott nyelet tűzöl bele, mely akár erősebb fajta gyújtó-szálból is készülhet. Ettől jobbra is, balra is, közel a szélhez, még két lyukat fursz, ami a lágy ólomnál nem jár nehézséggel. Az egyik likaeska csak az egyensúly megóvására való, hogy a karika egyik fele ne legyen nehezebb a másiknál. A másik likaeskába ruha-keféből kihuzott erős sörteszálal füzöl és kicsinyke czövekkel erősítéd bele. Ez a sörte-szál a karika alatt valamicskével hosszabb legyen, mint a pörgettyü nyelének alsó része.

A büvös pörgettyü kész. Egyenes részeit a rajz alsó bal sarkában látható kis ábrák külön is mutatják: 1) a nyél; 2) a sörteszál; 3) kis czövek a sörte megerősítésére; 4) az átlikasztott ólom-karika. Most még egy lapos fenekű tányér szükséges. Ezt füstölgő lámpás vagy gyertya fölé tartva, egyenletesen bekormozod. Aztán hozzá foghatsz a produkcióhoz.

A tányér kormos fenekét fölfelé tartva, erősen megpörgeted rajta a kis pörgettyüt. A szélén lelógó sörte-szál természetesen vele együtt forog és felkarczolja a kormos réteget, úgy, hogy ily módon a legváltozatosab kacskaringós, egymásba fonódó körö-

ket rajzolja a tányérra. A szerint, amint a tányért hajlítod, módosul a pörgettyű mozgása, haladása és ezzel a rajz alakulása.

Mire a pörgettyű befejezte forgását, a tányér kormos fenéke tele van a sörte rajzolta fehér körökkel. Könnyű megolvasni, hány kör van oda rajzolva. Annyit fordult-pördült a pörgettyű is.

HOSSZU KEZÜ TESTVÉR-PÁR.

(Képpel az 56. lapon.)

HOGY testvérek, azt tudom, és hogy jó testvérek, azt gyöngéd ölekezések bizonyítja. Azt is tudom, hogy kisasszonyka az egyik, urficska a másik; de már hogy melyik a másik, azt bizony nem tudom, mert mikor a fotografus ott az állatkerti nagy ketrecben lekapta őket, nem volt rajtuk se szoknyácska, se nadrágoeska, mivel hogy efféle rendszerint nem viselnek. Levén ők, amint úgy is látjátok, majmok, még pedig előkelő fajtából valók: oráng-utángok.

Még nagyon fiatalok, igazi oráng-utáng babák, de épp ezért hasonlít a fejök anyyira az emberi fejhez. Borneo és Szumatra szigetein, ahol az oráng-utáng otthon van, e hasonlatosság révén kapta is a nevét, mert »oráng-utáng« az ottani benszülött lakosság nyelvén azt jelenti, hogy »erdei vad ember«. Az öreg oráng-utángnál azonban már csökken ez a hasonlóság, pedig természet nézve majdnem eléri az ember magasságát, tehát a legnagyobb fajta majmokhoz sorakozik. Egyik különös sajátága a kezei roppant hosszúsága; még ha két lábon — voltaképpen két alsó kezén — egyenesen áll is, eléri első kezével a földet.

Az oráng-utáng mama féltékenyen őrzi a kicsikéjét s a vadász ember, aki ott az

erdőben jár, néha meglepődve tapasztalja, hogy valaki a magasból egyszerre csak vad gyümölcssel, galy-darabokkal bombázza. Az ellenség nem más, mint egy oráng-utáng anyja, aki nem türi, hogy közel járjon valaki, mikor az ő kis fia még gyöngé és gyámoltalan. De nem csak gondos anyja, hanem szigorú is, amin állat-kertekben a néző gyakran jól mulathat. A fiatal oráng-utáng bizony torkos, mint akár melyik más fiatal népség; de éppen úgy nem kap meg mindent, amit kíván, mint amaz. Az oráng-utáng mama ad neki, amennyit elégnék vél, aztán maga eszeget; ám a kis torkos folyvást kapkod, hogy elcsenjen a mama szája elől egy-egy falatot. Megjárja! Az oráng-utáng mama úgy megezibálja a fülét, hogy a torkos urfinak elmulik a kedve a cse-negetéstől. E helyett most arra törekszik, hogy megszökjön és a ketreczen kívül álló emberektől kunyoráljon egy kis csemegét. Hajh, de ez sem sikerül. A szemes mama gyorsan kinyújtja a hosszú kezét és farkánál fogva huzza vissza a kis szökevényt, akinek talán, ki tudja? — meg is magyarázza, hogy be köll érnie azzal, amit a mamától kap; nem válna javára, ha mindent össze eszegetne, amit más ad neki.

Otthon, ősi erdeiben, az oráng-utáng ritkán jön le a fáról; mert ha messzire akar is vándorolni, fönn a magasban könnyebben esik neki. Egyik fáról a másikra lóditja át magát — soha sem ugrik — és a vastag ágakon végig menve, ismét a szomszéd fára kapaszkodik. Ilyen módon oly szaporán jut odább, hogy a vadász lenn a földön futva is alig éri utól.

Galyból, fa-levélből pihenő helyet is épít magának fönn a fán, még pedig okos kiszámítással. Tanyája soha sincs a fa tete-

jében, ahol az erősebb szél hamar szétron-taná; de viszont a földhöz sincs egészen közel, tehát ellenség nem jut könnyen hozzá. Az éjt ebben a kényelmes fészében tölti és nagyuri módon csak későn kel, mikor a nap már magasan jár és jó melegen süt. No, de nem éppen lustaság ennek az oka. Azokon a tájakon minden reggel nagyon bőséges harmat lepi el a fák lombozatát, szinte csöpög a víz a levelekről, az oráng-utáng pedig nem szereti, ha lucskossá lesz. Tehát megvárja, míg a nap felszáritja a harmatot. Ekkor szárazon sétálhat.

Az erdőből csak ritkán megy ki, leginkább csak akkor, ha ott már nem talál gyümölcsöt. A földön is eléggé szaporán, de nem igen délczegen jár. Alsó kezein lépked, ugyanban, hogy hosszú első kezeit előre nyújtja a földre s ezekre támaszkodik. Így aztán messziről olybá tűnik fel, mint ha rossz

lábu öreg ember mankóra támaszkodva biczegne ott.

De bezzeg megjárná, aki azt hinné, hogy ebbe az ügyetlen biczegőbe büntetlenül beleköthet. Az oráng-utáng ritkán támad, de

ha őt bántják, elszántan és többnyire sikerrel védi magát. Hosszu karjaiban rettetetes ereje van, csak kevés ellensége bírhat vele.

Ha fiatalon kerül fogságba, nagyon megszelidül és nagyon szereti az ember társaságát. Eltanul sokat az ember szokásaiból, de másképp is sokféle módon adja tanu-jelét okosságának. Csak az a baj, hogy a hideget nem igen bírja ki, csupán nagy forróságban érzi

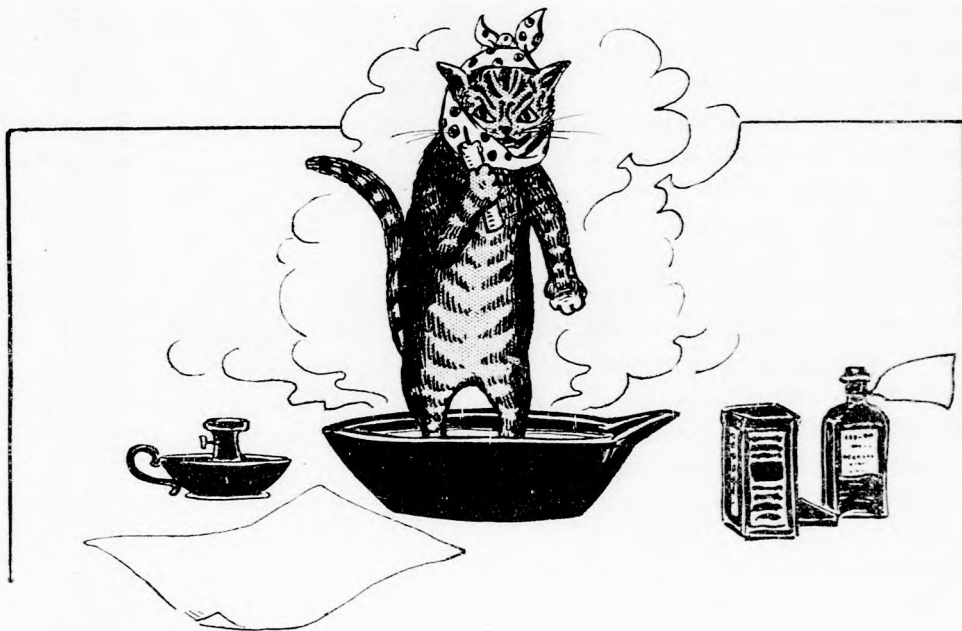
jól magát. Ezért aztán, ha Európába kerül, kora ősztől késő tavaszig nagyon gondosan kell óvni; de még így is néhány év alatt rendesen elpusztul.

HOSSZU-KEZŰ TESTVÉR-PÁR. (Lásd az 55. lapon.)

BETEG CZICZA.

*Beteg vagyok, nagy beteg,
Orvosságot is szedek;
Meghültem, meg is zabáltam —
Lábfürdöt kell, hogy vegyek.*

*Fogam fáj, torkom dagadt,
Nem csuszik le rajt' falat
Tán egy küssé, amig fürdök,
Mégfaggyuzom az alatt.*

*Holnap, czírmos helyre állj,
Ujabban meg ne zabálj!
Mert holnap lesz az a híres
Cziczaházi macska-bál!*

HÓ-PIHE ÉS TULIPÁNÉK.

— Téli rege. —

MÉG otthon ült Tél király az ő csillogó palotájában sotthon pihent szép leánya, Hópihe király-kisasszony is, míg Fagy ur, a király kemény szívé fő-főministere, már czirkálgatni kezdett hol közelebb, hol távolabb. Epp akkor egy csomó apró népség engedelmesen lefeküdt ágyába, csöndes aluvásra.

Nem olyan ágyba feküdtek, milyen a tiétek, nem volt vánkoscájok, paplancájok; de nem is kívántak effélet. Nem lábon járó apró népség voltak, hanem a virágok nemzetségéből valók. Ámbár akkoriban, mikor lepihentek, még talán ezt sem hittétek volna el róluk. Inkább mondtátok volna valami enni való gumónak. De az öreg kertész megmagyarázta volna:

— Tulipán-gyökerek ezek.

No, a tulipán-gyökér épp oly kevésbé hasonlít a tulipánhoz, mint a silány kis hernyó a pompás pillangóhoz. De a kis tulipán-gyökerek biztak a vén kertész szavában. Azt beszélte az öreg, hogy beülteti őket a földbe, ott fognak telelni és ha szépen türelmesen megvárják, míg a kedves Tavasz szólítja őket, akkor majd a maguk idején virág lesz belőlük. De csak ha jól viselkednek ám! Ha fészkelődnek, békétlenkednek, időnek előtte kikukucsálnak: akkor a torzonborz haragos Tél király rájuk csap és leharapja a fejüket.

Tulipánék jól az eszökbe vésték ezt és sokszor suttogtak róla, mikor még ott függtek a nagy zacskóban a kerti raktár mester-gerendáján.

— Nagyon csöndesen fogunk feküdni, meg sem mocczanunk. Borzasztó volna, ha az a rettenetes Tél király leharapná a fejünket!

Mikor tehát az öreg kertész mély ágyascakokat ásott számukra a puha földben és bele fektette, aztán vastag föld-réteggel be is takarta őket: szépecskén behunyták a szemöket, jó éjszakát kívántak egymásnak és elszenderültek.

Épp akkor-tájt már utra készült Tél király, de még nem volt minden a kellő rendben s ő felsége ezért nagyon boszankodott. Mert a jég-csapokkal, melyeket Fagy ur már készített és bemutatott, Tél király nem volt megelégedve.

— Hanyag munka, kontár munka! szólta mérgesen. Nem elég nagyok, nem elég kemények. Jobban végezd a dolgot, Fagy szolgám, mert különben elcsaplak a hivatalodból!

Röstelte Fagy ur a dolgot, de attól bizony nem félt, hogy elveszti a kenyerét.

Tudta ő jól, hogy Tél királynak nagy szüksége van rá, mert nélküle ugyan hogy tölthetné a kedvét szeszélyes mulatságaiban, például abban, hogy a kutak csövét szétrepesztí, a vizeket jeges börtönbe csukja, úgy hogy szegény halaeszkák egy csöpp levegőt sem szíppanthatnak! Erre Fagy minister ur ő kegyetlensége csak azt dörmögte:

— Majd ha fagy, hó lesz nagy! Kezdetnek az is elég, amit eddig végeztem.

Tél király pedig a leányához fordult, Hópihe király-kisasszonyhoz, aki a messze-látó üvegen át nézegetett valamit.

— Mit csinálsz a legjobb túbussal? Még bizony elrontod! zsörtölődött a haragos király.

— Dehogyan rontom, apuska! Nézem, mit mivelnek amott messze abban a kertben, de sehogy sem tudom kitalálni.

— Meghiszem, mikor nem is láthatod jól. Tudni kell ám bánni a messze-látóval: szét tolni, össze huzni, ahogy éppen köll. Add ide csak!

Tologatta, huzogatta a messze-látót hosszabbra, kurtábbra, míg végre éppenségesen olyanra igazította, amilyenre Hópihe az imént. Aztán bele nézett és egyszerre csak sunyi módon kezdett nevetni a bajusza alatt. Hópihe király-kisasszony már jól ismerte ezt a nevetést. Rendesen az lett belőle, hogy valahol valaki másnak ugyan-csak elmúlt a nevető kedve, ha csak Hópihe, aki szelidebb, irgalmasabb volt, közbe nem lépett. Kíváncsian kérde tehát:

— Min nevensz, apuska? Mit csinálnak ott?

— A Tulipán gyerekeket fektetik le, hahaha! Jó falat lesz, mert mindnyájának leharapom majd a fejét.

— Csak hogy nem fogják ám kidugni a fejöket, amig érzik, hogy közel vagy.

— Teszek róla, tul járok az eszüikön. Előre küldöm Déli-Szél urfit.

— Minek?

— Ott fog lengeni a kert fölött; oktondi Tulipánék azt fogják hinni, hogy már a Tavasz jött meg, kidugják a fejöket, akkor pedig én ham! . . . bekapom. No, induljunk!

Hópihe nem indult.

— Ha Déli-Szél urfi megy, akkor én nem megyek, mondá határozottan.

Tél király nem erőltelte. Tudta, hogy Hópihe és Déli-Szél urfi nem nagyon szivekik egymást.

— Maradj, ha ugy tetszik. Még könnyeben boldogulok, ha nem lábatlankodol.

Hópihe nagyon megszánta a szegény kis Tulipánékat, de egyelőre semmit sem tehetett. Az ármányos Déli-Szél előre lebbent, Tél király pedig, Fagy uramtól kísérve, utána sompolygott, hogy iziben ráronthasson a prédára.

A kis Tulipán gyerekek csakugyan fölrezenetek álmukból, amint a csalóka Déli-Szél ott lengett az ágyuk fölött. Megmozdultak, nyújtózni kezdettek, nagyon kellemes meleget éreztek. Amde nem felejtették el az intést.

— Meg köll várunk, amig a kedves Tavasz hívó szavát halljuk. Bizonyosan mindjárt szólni fog.

De a tavasz nem volt ott, nem szólt. A kis Tulipán gyerekek addig lesték-várták, hogy végre megint csak elálmosodtak, el is aludtak. Biz' ők nem dugták ki a fejöket. Tél királynak nem volt mit leharapnia. Mérgelődött is szörnyen és haza kergette Déli-Szél urfit.

— Ügyetlen vagy! Nem tudtad kicsalni őket. Dulva-fulva tért haza Tél király ő Felsége. Csuffá lett! Szörnyűség!

A jó Hópihe király-kisasszony nagyon örült, hogy így fordult a dolog. Szerette ugyan az apját, de nem kívánta, hogy ennek minden harapós szeszélye teljesüljön. Csittította, békítette is.

— Sose bánd, apácskám! Miért ne éljenek szegény kis Tulipánék? Hiszen voltképen nem czélja a mi uralkodásunknak az, hogy elpusztuljon az, ami életre való?

Lassan-lassan engesztelődött volna is Tél király, ha ott nincs kemény szivü főfőministere, a kegyetlen Fagy, aki csikorgó fogakkal vigyorogva szólt:

— Szép dolog volna, ha azt mondhatná valaki, hogy kifogott a hatalmas Tél királyon! Kivált olyan inezsi-finzi Tulipán gyerekek!

— Már pedig mégis ugy lesz, dörmögte Tél király. Nem dugták ki a fejöket, hát nem férünk hozzájuk.

— Majd megvállik. Itt vagyok még én is. Megmutatom, hogy én vagyok a te leg-hivebb és legkülönb szolgád. Nem engedem, hogy valaki daczolhasson az én urammal. Halálnak-halálával hal meg, aki megpróbálja. Megbüntetem Tulipánékat is!

— Mit tehetsz velök, ha nem bujnak elő?

— Mit? Azt, hogy én megyek le hozzájuk. Majd meglátjátok, mit tudok én, a hires Fagy, ha egyszer amugy igazában neki gyürkőzöm. Nem csak azt dermesztem meg, ami künn van a föld felett, hanem megcsipem azokat is, akik bátorságban vélik magukat, ha bebujtak a föld alá, mint ezek a Tulipánok is. Elérem én őket! Meg fognak fagyni ott mélyen a puha földi ágyukban.

Hallotta ezt Hópihe és nagyon megszorodott. Tudta, hogy a kegyetlen Fagy igazat beszél. Ha egyszer amugy igazán neki gyürkőzik, megfagy minden, még a föld alatt mélyen is.

De nem sokáig busult. Gyorsan elszánta magát.

— Nincs vesztegetni való időm! Talán megmenthetem azokat a szegény Tulipán gyerekeket.

Kiosont a palotából s szárnyait kiterjesztve röpiült végig a tájon. S valamerre röpiült, sűrűn hullatott apró hó-pelyheket addig és annyit, hogy vastag hó-takaró borította mindenütt a földet.

Jött csikorogva a kegyetlen Fagy, neki gyürkőzött, kieresztette minden mérgét; de mekkora volt boszusága!... Kárba vezett minden erőlködése, mert a szörnyű dermesztő fagy lehellete csak a hó-takarót érte, ezen nem birt keresztül hatni. A vastag hó-takaró alatt érintetlenül maradt a föld és enyhe melegben szendergett minden, ami a föld alatt pihent.

Ujra meg újra erőlködött a mérges Fagy, de mind hiába. Egy napon pedig egyszerre csak ijedten futásnak eredt.

— Jaj! Ki jön ott?

Bájosan mosolygó, enyhe meleget árasztó tündér közeledett. Meglátta Tél király is.

— Vége az uralkodásomnak... jön az utódom, a Tavasz. Ne is erőlködjél tovább, kedves Fagy szolgám. Szedelőzködjünk, haza megyünk.

Mind hiába, nem tehettek egyebet, haza retiráltak az örök jég honába. A kedves Tavasz pedig megkezdte uralkodását és felhangzott életre hívó szava:

— Rügy fakadjon, fű zöldeljen, földben alvó mag kikeljen, minden életre ébredjen!

Meghallották Tulipánék is. Nagyot nyujtótak, aztán lassacskán, óvatosan kidugták a fejüket, első kicsiny csira levelöket. S nőttek, nőttek, növekedtek, mignem szép virágok lettek. A vén kertész pedig örült:

— Nagyon szépen teletek ki. No, nem csoda, mikor olyan jó telünk volt, bőséges védő hóval. De csak áldás is az ilyen tél!

Épp arra lebbent Szél urfi, hallotta és mindjárt meg is vitte Tél királynak a hírt. mennyire dicsérik. Az öreg Tél király pedig, aki már ugy is kitalált mindent, megölelte a jó Hópihe király-kisasszonyt:

— Ezt neked köszönhetem!

A VÉN OROSZLÁN KIS PAJTÁSA.

ÁLLAT-KERTBEN. menazseriában nem ritkán láthatni az oroszlán ketreczében egy-egy kutyát vagy más kis állatot, mely nagyon jó barátságban él hatalmas lakó-társával. Nincs benne semmi meglepő. Ha az oroszlánt fiatal korában zárják más állattal össze, megszokja, nem bántja.

De nem barátkozik ám a vén oroszlán. Ha még olyan szelid volt is fiatalabb ko-

(Folytatása a 62. lapon.)

LE A HEGYRŐL! (Lásd az 54. lapon.)

(Folytatás a 60. laphoz.)

rában, vénségére mogorva és mérges, nehezen türi a fogságot, rég megszokott övéire is ráfordul és bizony jó, hogy nem törhet ki az erős vas-rostélyon. Mégis egy ilyen mogorva vén oroszlánról jegyezték föl a következő érdekes esetet:

Nem csak kedvetlen, mogorva volt a vén Szultán — ez volt a neve — hanem az örök azt vették észre, hogy az elgyöngült, beteges, nehézkes fene-vadnak valami baja van a körmében. Ha nagy nehezen talpra állt, folyvást rázogatta a talpait s látni lehetett, hogy a körmei meg vannak sértve. Sokáig nem tudták, mi lelte. Végre aztán ugyancsak furesa fölfedezésre bukkantak.

Nem volt a vén oroszlánnak semmi baja, hanem éjenként patkányok látogattak be a ketreczbe és vakmerően meg-megrágdoszták az alvó oroszlán körmeit. Nem féltek tőle egy csöppet sem. Mire a vén fene-vad megmozdult, már ellillantak. Most már hogy lehessen a vén Szultánt ez apró, mégis veszedelmes ellenségeitől megoltalmazni? Az ör nem lesheti ott egész éjjel a patkányokat.

Azt eszelték ki, hogy egy patkányfogó kis kutyát tesznek be az oroszlán ketreczébe.

Reszketett, vinnyogott a kutyácska, mikor betették. Nem is hiába, mert a vén Szultán villogó szemmel nézett rá és nagyot mordult; de mivel épp feküdt, hát röstelt megmozdulni. Majd ha fölkel, akkor is rá ér, hogy széttépje ezt a vakmerő kis tolakodót.

A kutyácska remegve huzódott a tulsó sarokba s folyvást szemmel tartotta hatalmas ellenségét. A lusta öreg azonban elszunyókált s a kutyácska is leheveredett. Egyszer azonban fülelni kezdett . . . a sötétben elő jöttek a patkányok. A kutyácskában győzött az ösztön a félelem fölött: hirtelen felszökkent, nyakon ragadta a patkányt, nagyot rázott rajta s vége volt. Aztán leszállt és még több patkánnyal bánt el így.

A vén oroszlán pedig alkalmasint látta ezt és megértette. Más nap reggel, amint fölkel, lassacskán közeledett a kutyához.

Ez szükölve hátrált volna, de nem volt hova — a nagy Szultán két-három lépéssel elérte. És aztán gyöngéden nyalogatta a kutyácskát, lefeküdt és hatalmas lábával szelíden maga mellé fektette.

Ettől fogva meg volt kötve a barátságuk, melynek őszinteségét a vén oroszlán azzal bizonyította, hogy a hus-porczióján is rágiszálni engedett jó pajtásának.

Rendesen egymáshoz simulva szunyókáltak, de a kutyácska éjjel folyton éber volt és patkány többé nem bántotta a vén Szultán körmeit.

A VITÁS FALAT.

— Veréb-mese. —

— HEJ, nehéz az élet, kedves szomszéd! Éjjel-nappal fagy és hó és semmi harapni való!

— Nagyon igaz! Könnyű az embereknek farsangolni! Nekünk nagy-bőjt járja farsang idején is!

Az ereszen gubbaszkodva panaszkodtak így egymásnak Csipp ur és Csiripp ur. Jó szomszédságban és barátságban éltek és a kemény téli időben egyformán bőjtöltek.

Csipp ur épp folytatni akarta a sopánkodást, mikor megránczizálta a felesége és azt sugta neki:

— Hamar! Nézd, az a jó leányka nagy kenyér-darabot dobott oda az udvarra. Hozd el, hamar!

De éppen ekkor a Csiripp ur felesége is megpillantotta a jó falatot s éppen azt sugta az urának.

Szó nélkül, hirtelen röppent föl Csipp, de ugyan-azt tette Csiripp. Így aztán egyszerre értek a zsákmányhoz s egyik az egyik végét, másik a másik végét kapta meg. Egy kis ideig huzakodtak, de nem birtak egymással.

— Tudod mit, Csiripp koma? szólt Csipp. Elég nagy falat, osztozzunk meg rajta barátságosan.

— Azt gondoltam én is.

De épp ekkor türelmetlenül kiáltá Csirippné asszony az ereszről:

— Hozod-e már, Csiripp, te lusta?
Am Csippné asszony is türelmetlenkedett:
— Hozd már, te vén Csipp!
— Mindjárt, lelkeim, mindjárt! felelték
Csiripp és Csipp uraimék. Mindjárt visz-
szük, csak megosztozunk.
— Semmi osztozás! Miénk az egész!
kiáltá Csirippné asszony.
— Majd ha fagy! Mienk az egész! szólt
Csippné asszony.
— Teszek róla! Mindjárt segíték az
uramnak, hogy ő vihesse el.
— De én is ám az én uramnak!

Oda röppentek és iziben nagy csete-paté,
dulakodás támadt, egymást csipték, a jó
falat pedig ez alatt ott hevert a földön.

Arra sétált Tyúk néni, meglátta, bekapta.
A hadakozók még látták, mikor nagyot
nyelve, legyűrte.

Abba hagyták a csatát és busan tértek
vissza az ereszre.

— Ó, de jobb lett volna, ahogy ti akar-
tátok! sóhajtá Csirippné.

— Sokkal jobb! bizonyítá busan Csippné.

— Már késő az okosságtok, mondák
Csipp is, Csiripp is. Bőjtölünk!

REJTETT CZIM.

E szavakat oly rendben rakjátok egymás alá,
hogy a kezdő betük össze-olvasásából egy tavalyi
kedves olvasmányotok czime kerüljön ki.

<i>Dió</i>	<i>Zár</i>
<i>Alom</i>	<i>Arasz</i>
<i>Kár</i>	<i>Malom</i>
<i>Anyá</i>	<i>Ima</i>
<i>Nád</i>	<i>Rigó</i>
<i>Alma</i>	<i>Agár</i>

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja
jutalom-nyereményül a következő műveket:

„Tündérmesék“.

Világ-hírű szép tündérmesék, a magyar ifju-
ság számára átdolgozva, számos képpel, díszes an-
gol vászon-kötésben. (A „Forgó bácsi könyv-
tára“ című sorozat egyik önálló kötete.)

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVIII. köt. 2-ik szá-
mában közölt koczka-rejtvény megfejtése:

M	E	Z	Ő
E	G	E	R
Z	E	N	E
Ő	R	E	G

Helyesen fejtették meg: Vámosy
Loránt, Neoschil Antal, Schara Szerafina, Müller
Ilona, Hirsch testvérek, Rothauser György, Mor-
vay Nausikaa, Klement Aranka (Vonalozd meg a
papiroost, amig nem tudsz egyenes sort vetni! *F. b.*),
Hüttl Károly, Fischer Margit, ifj. Boros Béla,
Sélley Lili, Rakovszky László, Furman Lili, Kövér
Aladár, Horváth Ferencz, Kövessy Jenő, Jurenák
Gizi, Csenkey Károly, Szüts Lorándka, Hlatky Géza
és Dezső, Vörösmarthy Ilona és Iduska, Finály
Jolán és Arthur, Urban Elly, Lakner Margit, Ybl
Iduska, Blumenthal Sándor, Veress László, Schneider
Laczi, Bayer Anti, Schulz Ilonka, Vajda Anna
és László, Schrodtt István, Hefty Rikárd (részben)
Andreánszky Pisti, Löwensohn Imre, Schmidt
Melanie és Pista, Oltványi Márta, Fried Aranka,
Haupt-Stummer Gertrud, Kummerer Paula, Háy
Iren és Juliska, Kiss Margitka, Neumann Lily,
Karwinszki Ödön, Rácz Margit, ifj. Vojnich Guidó,
Mérey Ágosta és Dalma, Sier Frigyes, Nagy Lenke
és Ernő, Mezey Ferencz (A te irásod? *F. b.*), Szalay
Margit, Deutsch Gyuri és Miklós, Kohu Imre,
Jurányi Jani, Cselkó Margit és Lenke, ifj. Bónyi
Adorján, Naschitz Gyuri, Krasznay Ilonka, Kalmár
Endre, Izsák Erzi és Zsiga, Herczeg Ilona, And-
riska Iduska, Zorkóczy Atala, Lengyel Margit és
Kálmán, Májay Eugenia, Zombory Margit, Emma
és Béla, Szitányi Lola és Ella, Hoch Erzsike, Anin-
ger Laszlo, Loránt Elly, Spányi Margit, Preisach
Frida, Brenner Mariska és Pista, Fried Mariska
(A megfejtés beküldésének határ-ideje: a rejtvény
megjelenését követő hét utolsó napja. Aki e na-
pon tul küldi, annak nevét sokszor már csak az
utólagos jegyzékbe sorozhatom be. *F. b.*), Somogyi
Margit, Jolán és Jenő, Farnos Eszti, Kviz Ernő,
Langer Sándor és Pista, Eperjesy Aranka, Brust
Ilonka, Fidler Jolánka, Lány Viola, Melanie és
Tivadar, Hunyady Ferencz, Kazy Péter, Jörg Ma-
riska, Koller Sárka, Homolka Mariska, Fein Ele-
mér, Leipniker Mátyás, Vigh Miklós, Löwentritt

Margit, Weisz Géza, Müller Olga, Stern Jolán és Bírke, Follinus Kornél, Graefl Mártha és Paula, Vidor Ilonka, Melzer Lila, ifj. Juresek Viktorka, Giller Zoltán, Pekáry Ilona, Dömötör Irénke, Láng Miklós, Térfy Marianna, Hajas Zoltán, Sinkovits Clarisse, Grätz Márta és Mariska, Fodor Lenke, Zaicz Gusztáv, Kazy Livia, Husz Miczike, Bethlen Károly, Jákó Margit, Szántó Olga és Ernő, Kovács Béczike (?) és Géza (Szívesen látlak kis hiveim sorában. Mint új kis olvasómat, figyelmeztetek a »Kis Lap« egyik szabályára, mely szerint a család körében használt bevezető nevek a *Kis Lap*ból ki vannak zárva. Jövőre tehát »Béczike« az igazi nevét írja alá, mert különben nem vehetném föl a sorozatba. *F. b.*), Sárkány Magda, Temesváry Boriska, Székely Margit, Hevessy Bella, Robitsch Magda, Weisz Anikó, Csia Erzsike, Tüköry Józsi, Bod Pál, Badics Gizella, Ranschburg Béla, Stépán Tihamér, ifj. Horváth Ákos, Szigeti Ilonka, Győry Sarolta, Békeffy Aladár, Kövér Margitka, Kalmár Rózsika, Bárdossy Margit és Laczika, Póti Irén, Szirmai Jóska, Boros Margit, Farkas Szabinka, Szabó Jolán, Wurm Betty, Pungur Béla, Morzsányi Elluska, Schulz Antal, Steiner Olga, Leo, Dezső és Misi, Sziklay Vera (Tőled már gondosabb, kevésbé elhanyagolt írást is kaptam már! *F. b.*), Rezeda Anna, Roth Etel, Bachrach Laczi, Fényes Ilonka, Laukó Sarolta, Szentgyörgyi Margitka és Ilonka, Zeiller Gizike, Sztrakoniczki László, Kemény Géza, Krisztinkovich Jenny, Kovács Pista, Vásárhelyi Pál, Herczl Margit és Jenő, Gyurkó Aniz (?) és Gyula, Boros Emmike, Götz Irén, Groisz Judit, Almásy Emma, ifj. Vojnich Guido és Tibor, Marosán Adorján, Neumann Elise, Hauer Dora és Ernő, Péterfy Vilma, Vész Andrea, Endreffy Jenny (A te írásod? *F. b.*), Kékessy Pál, Prengly Jenő, Zipser Estella, Balogh Ernő (Magad írj! *F. b.*), Augenföld Margit.

A jutalom kisorsolása szabály-szerűen megtörténvén, nyertes lett *Löwensohn Imre, Kaposvártt.* kinek a jutalom-könyvet (*Mesék*, az ifjuság számára írta *Greguss Agost*) a kiadó-hivatal megküldi.

A »Kis Lap« LVIII. köt. 1-ső számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Kovács Pista, Szmrecsányi Miczi és Máli, Péterfy Vilma, Graefl Paula és Mártha, Ranschburg Béla, Bod Pál,

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Somogyi testv. Az »Urania« amolyan tudományos színház, mely szemléltető módon magyarázat sok természeti csodát, p. o. a légnek cseppfolyásra változását; bemutatja a bánya-életet; fényképekben feltünteti a »Fram« hajó északsarki utazását: szóval, hasznos mulattató, mely rászolgál minden tudásvágyónak figyelmére és ezt bőven megjutalmazza. Örvendek rajta, hogy a *Kis Lap* már olyan régi

hű barátja a házatoknak. — **Karwinski Ödön.** Lehet Ottóra úgy is hatni, hogy nem piritünk rá nyilvánosan. Csak a vére pezsögőbb, mint más fiúé; de a szíve bizony jó. Ennek a révén meg is fogjátok juhozatni a kis pajkóst. — **Dömötör Irénke.** Vidám soraidat kedvtelve olvastam. — **Vörösmarthy testv.** Az elmaradt levelet ime meghozta a nagy hó. A második megelőzte az elsőt. — **Leipniker testv.** Am folytassátok vonalozott papíron. Végre is csak így tanulhattok bele. — **Kértész Karolina.** Már annyira megkéve küldötted be, hogy még az »utólagosok« sorába sem vehetem föl a különben helyes megfejtést. — **Schwarz testv.** Hibátlan a rejtvény, de oly kevés betűből áll, hogy fáradság nélkül nyomban rá lehet nyitni. Erősebbel próbálkozzatok meg. — **Giller Zoltán.** Az 1-ső sor nem lehet Fiume, mert két szótaggal hosszabb. A két betűbe foglalt, lát-szólag ügyes-fogas rejtvény valójára én bizony rá nem bírok térni, ha csak külön meg nem magyarázod. De azt is csak az én saját, külön magamokulása végett, mivel tartozó szerénységből úgy sem közölhetném. — **Tichy Kálmán.** Kigondolva jól van, de nincs szabatosan megmagyarázva. 1. Van tűz füst nélkül is. 2. Nem minden négy lábú állatnak van farka. Már p. o. a békának sincs. A páva, galamb, sas, fecske stb. meg csak két lábú, mégis van farka. Láthatod ebből, mennyire fontos a magyarázat szabatosága. Egy-két javítás után besoroztam. — **Marczali Pólika.** Ügyesek; sorukat is ejtem. — **Esterházy Erzsébet.** Írásod megizmosodott, meg is szépült. Almásy Emma az idén most szólalt meg először. A szánkázást ha szeretem-é? De nagyon! Csak hogy, ha már itt a fővárosban leesett a hó, hamarosan el is takarítják. S így aztán, nem bizván benne a fiákeresek, nem is szerelik föl a szánkókat. Ennél fogva csak keveseknek jut itt a szánkázás öröméből. — **R. J.-né.** Ha a nagyanya öröme szolgál, hogy drága unokáinak korán fejlődő tehetsége figyelmet kelt: a szerkesztőnek meg az ő fáradozásaiért az juttatja a legkedvesebb jutalmat, ha ezt ily szeretetre-méltóan elismerik. — **E. K.** Más nevében, ha a fia is, ha már maga tollfogható, megfejtést be nem küldhet. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Diemár Kálmán (Sz.-Udvarhelyt, r. k. fő-gymnasium) a hozzá küldött képes lev. lapokat szívesen viszonzozza hasonlókkal.

JÓ SZÍV.

Az Országos Gyermekek-védő Egyesületnek: *Jüger Berta* és *Katicza* 2 kor., *Frankl Miczi* 2 kor., *Kazy Livia* 1 kor. 20 fill.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!

F. b.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.